

Javorniški Mesečnik

Interno glasilo Astronomskega Društva Javornik
<http://www.javornik-drustvo.si>

Številka 51, Letnik V, April 2004
ISSN 1581-1379

Pozdravljeni,

Potrebujemo prispevke za objavo v Mesečniku!

Morda ste opazili, da zadnje čase v Mesečniku precej manjka prispevkov.

Zato pozivam vse člane, ki bi želeli kaj objaviti, naj mi pošljejo potencialni prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, ali pa astronomska šala.

Prispevke mi prosim pošljete po mailu. Prav tako vas prosim, da mi pošljete mail, če imate kakršnokoli vprašanje v zvezi z Mesečnikom ali objavljanjem v Mesečniku. Še posebej bi vas rad opogumil, da mi pošljete prispevek tudi, če niste prepričani, da je primeren za objavo.

Aram, aram.karalic@yahoo.com

Pridite v društveno sobo!

Društvena soba ADJ se nahaja na Kolodvorski 6 v Ljubljani. Odprta je vsak torek, razen tretjega torika v mesecu, od 18^h do 19^h. Tam se srečamo, si izmenjamo izkušnje in se dogovorimo za skupna opazovanja.

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštnege seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.javornik-drustvo.si>. Trenutno ima lista 125 članov.

Aram, aram.karalic@yahoo.com

Opazujmo meteorje!

Meteorska opazovanja so edina astronomska opazovanja za katera ne potrebuješ nobene drage opreme — meteorje lahko namreč opazuješ že s prostimi očmi!

Zato te vabim, da se nam pridružiš na enem izmed naslednjih opazovanj.

Če se nam želiš pridružiti, se mi čimprej oglasi!

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Planeti v aprilu 2004

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

- ★ **Merkur** je viden v prvem delu meseca zvečer, ko v ozvezdju Ovna zahaja kmalu po deveti uri.
- ★ **Venera** je Večernica in zahaja okoli polnoči. Giblje se v ozvezdju Bika.
- ★ **Mars** je viden v prvem delu noči. V ozvezdju Bika zahaja kmalu po polnoči.
- ★ **Jupiter** je sprva viden vso noč, nato pa zahaja vedno bolj zgodaj; konec meseca je na nebu do štirih zjutraj. Nahaja se v ozvezdju Leva.
- ★ **Saturn** je sprva viden do skoraj treh zjutraj, nato pa zahaja vedno bolj zgodaj in konec meseca v ozvezdju Dvojčkov zaide okoli enih.
- ★ **Uran** je v ozvezdju Vodnarja viden zjutraj. Sprva vzhaja okoli petih, nato pa vedno bolj zgodaj; konec meseca ga lahko opazujemo že pred četrto.

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 4 ^h	06 ^h 40 ^m	19 ^h 30 ^m	14 ^h 44 ^m	05 ^h 19 ^m
5. 4 ^h	06 ^h 33 ^m	19 ^h 35 ^m	19 ^h 47 ^m	06 ^h 44 ^m
10. 4 ^h	06 ^h 23 ^m	19 ^h 42 ^m	01 ^h 15 ^m	09 ^h 19 ^m
15. 4 ^h	06 ^h 14 ^m	19 ^h 48 ^m	04 ^h 59 ^m	15 ^h 19 ^m
20. 4 ^h	06 ^h 05 ^m	19 ^h 55 ^m	06 ^h 30 ^m	21 ^h 06 ^m
25. 4 ^h	05 ^h 57 ^m	20 ^h 01 ^m	09 ^h 14 ^m	01 ^h 20 ^m
30. 4 ^h	05 ^h 49 ^m	20 ^h 08 ^m	14 ^h 48 ^m	04 ^h 07 ^m

V noči 22./23. 4. nastopi meteorski roj Liridov z 20 utrinki na uro^h

Urška, urska.pajer@yahoo.com

Opazujmo spremenljivke!

Vabim vse, ki vas zanima opazovanje spremenljivk, da se nam pridružite. Opazovanje spremenljivk ne zahteva veliko opreme, dovolj je že navaden binokular (npr. 7 × 50). V društvu pa je seveda na voljo precej boljša oprema, s katero lahko naredite res dobre in uspešne meritve.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 20. 04. 2004 ob 18^h v predavalnici F2 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

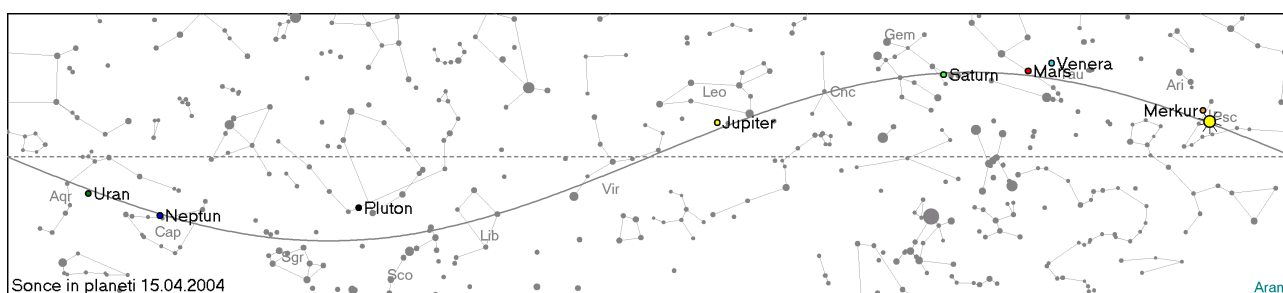
Izračun razdalje Zemlja-Sonce iz opazovanja prehoda Venere

dr. Aram Karalič

Razdaljo Zemlja-Sonce so prvič dobro izmerili s pomočjo prehoda Venere čez Sončevo ploskev. Ogleдали si bomo, kako to oddaljenost izračunamo iz opazovanja prehoda Venere z dveh mest na Zemlji. Pri tem bomo posebej izpostavili astronomske zakone in dejstva, ki jih moramo pri tem poznati. Videli bomo, da za razumevanje metode zadostuje le poznavanje tretjega Keplerjevoga zakona in nekaj srednješolske matematike. Na koncu bomo izračunali razdaljo iz meritev, opravljenih pri prehodu Venere leta 1769.

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

Če bi se nam rad pridružil, se mi čimprej oglasi!

Marko, marko_pust@yahoo.com

Meteorji v Aprilu

Virginidi – VIR

Virginidi so aktivni od 25.1. do 15.4., sestavlja pa jih več radiantov ob ekliptiki, ki prehajajo eden v drugega. Radiant se pomika iz Leva v januarju v Devico v marcu. 30.1. se nahaja na $\alpha = 157^\circ$, $+16^\circ$, 20.2. na $\alpha = 172^\circ$, $+6^\circ$, 10.3. na $\alpha = 186^\circ$, 0° in 10.4. na $\alpha = 203^\circ$ in -7° . Maksimume z ZHR okoli 5 lahko doživimo med 28.1. in 10.3., ter 25.3. (sreda/četrtek), ko je Luna stara le nekaj dni. Njihovi predstavniki lahko letijo kar iz velikih območij okoli radianta. Ob povprečno aktivni noči lahko opazimo do dva zelo počasna Virginida na uro.

Liridi – LYR

Aktivni so od 16.4. do 25.4., maksimum imajo 22.4. ob 4^h10^m UT (sreda/četrtek). Takrat se radiant nahaja na $\alpha = 271^\circ$ in $\delta = +34^\circ$. Maksimum lahko pričakujemo od 21.4. od 20^h20^m UT do 22.4. do 7^h20^m UT, z že prej omenjenim idealnim časom maksimuma.

V zgoraj omenjenem intervalu je ZHR 14, lahko pa se dvigne na 23 ob idealnem času maksimuma. Občasno se lahko dvigne tudi na 90 (nazadnje so ga videli iz Severne Amerike leta 1982), vendar se tak izbruh lahko zgodi tudi izven zgoraj omenjenega intervala maksimuma. Radiant zleze dovolj visoko za kvalitetna opazovanja po 22^h30^m lokalnega časa. So srednje hitri in dokaj svetli meteorji. 27.4. je Luna v prvem kraju, tako da med masimumom opazovanj ne bo motila.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov aram_karalic@yahoo.com / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE ZADNJI DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu